

RESSÒ DE LA PARAULA

La litúrgia catòlica

A prop de la solemnitat d'Epifania convé recordar que la nostra litúrgia és també «epifania» o manifestació de l'Església. No ho és en el sentit que a la litúrgia l'Església es manifesta simplement a si mateixa, sinó, més aviat, en el sentit que manifesta l'Esperit de Jesucrist que habita en ella. Per això diem que la litúrgia, com l'Església i l'Esperit, és catòlica, és a dir, una i universal.

Com sempre passa en les coses de l'Esperit, aquesta afirmació s'entén més vivint allò que significa, que no pas explicant-la amb raonaments.

Hi ha una experiència privilegiada, on es viu aquest misteri, que és a les misses internacionals: en elles apareix l'Església en tot el seu resplendor catòlic. Però, en realitat totes i cadascuna de les misses són «internacionals», i no cal esperar un esdeveniment espectacular per viure la riquesa de la catolicitat en la litúrgia. Fa anys vaig haver de fer un viatge, d'un mes de durada, acompanyant a un bisbe per diversos països d'Amèrica del Sud. L'objectiu del viatge era visitar els missioners de la diòcesi que hi treballaven, les seves comunitats i els seus ambients. El resultat fou força positiu en molts aspectes i per moltes raons. Una d'elles, potser de les més cridaneres, era la meravellosa experiència d'Església que vaig viure pregant i celebrant l'Eucaristia. Una experiència que venia afavorida per la unitat de la llengua, però que anava molt més enllà. ¿No és meravellós anar celebrant l'Eucaristia, única i sempre la mateixa, alhora que diferent i plural segons la història, la vida i la cultura dels fidels? No és una gràcia no sentir-te mai estrany o estranger en cap lloc, on la comunitat escolta la mateixa Paraula, realitza els mateixos gestos essencials, resa el mateix Pare Nostre o proclama el mateix Credo? I com la mateixa pregària, el mateix gest, les mateixes paraules, arrelen en la vida íntima i concreta de les persones, que, pel seu costat, aporten el seu propi to, el seu propi color, el seu accent, segons la seva vida i la seva cultura?

Això només ho pot realitzar l'Esperit de Jesucrist. Només Ell pot fer que res del meu germà, diferent a mi, em resulti estrany.

- A la litúrgia l'Església s'expressa a si mateixa, manifesta allò que és.
- L'Església, en el seu cor i essència, és la comunió catòlica en l'Esperit d'amor de Jesucrist.
- Repte i compromís dels cristians és mirar d'ajustar cada dia, cada celebració, la vida de la comunitat a l'ésser genuí de l'Església i a la seva manifestació, tal com estableix la litúrgia.

Per això la litúrgia és per a nosaltres tota una gosadia, doncs no acabem de viure totalment allò que som i manifestem. Tot i així, el misteri viu realment en nosaltres, barrejat amb les nostres imperfeccions, alhora que ens diu cada dia: «siguis allò que celebres», o millor, «siguis allò que celebres en tu».

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Simposi teològic ecumènic a Barcelona

De l'1 al 3 del passat desembre, a l'aula magna de la Facultat de Teologia de Catalunya, va celebrar-se el IV Simposi teològic ecumènic sobre «El baptisme i la confirmació a les confessions cristianes». Quan, dins l'Any de Sant Pau, ens preparem per celebrar la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians, del 18 al 25 de gener —que aquest any queda emmarcada en dos diumenges—, la celebració d'aquest simposi, centrat en el baptisme, representa una valuosa reflexió sobre els fonaments de la fraternitat entre tots els cristians: la recepció del mateix baptisme.

GLOSSA

Vot de poble, estimar els infants

Fa un temps vaig assistir a la festa de compliment d'un vot de poble. Havien passat cent dinou anys des que una epidèmia arrabassà una colla de vides infantils de la població. Els habitants demanaren a sant Nicasi que protegís els seus infants d'aquella malvestat i feren el vot que, si s'aturava, cada any n'hi donarien gràcies. Han transcorregut molts anys i segueixen complint amb fidelitat el vot dels seus avantpassats. És bon senyal. Vol dir que els homes i dones d'aquest poble són persones de paraula, que quan es comprometen, compleixen tant si és a nivell personal o, com en aquest cas, comunitari.

És signe, també, de l'estimació que els pares i mares i totes les persones adultes del poble tenen pels seus infants. Fa més d'un segle, davant la malaltia mortal, els preocupà la salut física i la vida dels infants. Sortosament avui, superades aquelles epidèmies infantils, els continua preocupant que els infants creixin i es facin grans, que arribin a ser bones persones, preocupades pels més desafavorits, ocupades en fer bones obres, bons ciutadans i bons cristians.

Ben segur que, en la seva pregària, demanen la salut amb un sentit ampli, la física i l'espiritual, i que les vet-

llen. Vetllar avui pels nostres infants vol dir esdevenir testimonis d'austeritat, d'esforç, de compassió, de veracitat, de justícia, de fidelitat, de respecte,... esdevenir testimonis de les benaurances. Els pares i mares són els més indicats per ensenyar aquest llenguatge de l'amor. Estimar les persones, les situacions, Déu. Fer del llenguatge de l'amor el llenguatge de la vida.

Amb aquest llenguatge d'amor i vida preguen pels infants del poble en aquesta festa, tot demanant a Déu Pare que vetlli per ells. Li demanen que el seu referent sigui Jesús, que sàpiguen veure en la seva vida una ruta a seguir. Que l'arribin a conèixer i a estimar. Ho demanen amb fe i amb confiança, amb la mateixa fe i confiança dels seus avantpassats, quan feren el vot de poble.

Tots els pares i mares fan també un vot semblant quan bategen els fills. I el renoven cada vegada que preguen per ells, cada vegada que vetllen per ells, esperant que també per a ells es compleixin les paraules de l'Evangeli aplicades a Nostre Senyor: *Jesús es feia gran, avançava en enteniment i tenia el favor de Déu i dels homes.* (Mc 2,52).

Enric Puig Jofra, SJ

Dia de Reis: la il·lusió dels infants

► L'Epifania o manifestació del Senyor (El Dia de Reis, com es coneix popularment) és la segona gran festa del temps de Nadal. El 25 de desembre celebràvem el naixement de Jesús i contemplàvem com el Fill de Déu assumeix la nostra naturalesa humana. El dia de l'Epifania celebrem que el Déu fet home ve com a Salvador per a tota la humanitat, per a tots els pobles de la terra. En record dels presents que els Reis Mags van donar-li a Jesús, aquesta festa és motiu d'il·lusió per als infants.

DIUMENGE II DESPRÉS DE NADAL

▶ Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira (Sir 24,1-2.8-12)

La saviesa s'elogia ella mateixa, es gloria enmig del seu poble, parla en la reunió del poble de l'Altíssim, es gloria davant dels seus estols, dient: «El Senyor de l'univers em donà una ordre, el qui em va crear i m'assenyala on plantaré la meva tenda em digué: "Acampa entre els fills de Jacob, fes d'Israel la teva heretat".

M'ha creat abans del temps, des del principi, i mai més no deixaré d'existir. Li dono culte davant d'ell al temple sant. Així m'he establert a Sió, m'ha fet trobar repòs a la ciutat que ell i jo estimem, exerceixo el meu poder a Jerusalem. He tret brotada en un poble ple de glòria, en la possessió del Senyor; en la seva heretat».

▶ Salm responsorial (147)

R. *El qui és la paraula es va fer home / i plantà entre nosaltres el seu tabernacle.*

Glorifica el Senyor, Jerusalem, / Sió, canta lloances al teu Déu, / que assegura les teves portes / i beneeix dintre teu els teus fills. R.

Manté la pau al teu territori / i et sacia amb la flor del blat. / Envia ordres a la terra / i la seva paraula corre de pressa, no es detura. R.

Anuncia les seves paraules als fills de Jacob, / als fills d'Israel els seus decrets i decisions. / No ha obrat així amb cap altre poble, / no els ha fet conèixer les seves decisions. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 1,3-6.15-18)

Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt del cel; ens elegí en ell abans de crear el món, perquè fóssim sants, irreprehensibles als seus ulls. Per amor ens destinà a ser fills seus per Jesucrist, segons la seva benèvola decisió, que dóna lloança a la grandesa dels favors que ens ha concedit en el seu Estimat.

Per això, ara que he sentit parlar de la fe que teniu en Jesús, el Senyor, i del vostre amor per tots els fidels, jo no em canso de donar gràcies per vosaltres, i us recordo en les meves pregàries, demanant al Déu de nostre Senyor Jesucrist, el Pare gloriós, que us concedeixi els dons espirituals d'una comprensió profunda i de la seva revelació, perquè conegueu de veritat qui és ell: demanant-li també que il·lumini la mirada interior del vostre cor, perquè conegueu a quina esperança ens ha cridat, quines riqueses de glòria us té reservades, l'heretat que ell us dóna entre els sants.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 1,1-18)

Al principi ja existia el qui és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu. Era, doncs, amb Déu al principi. Per ell tot ha vingut a l'existència, i res del que ha vingut a existir no hi ha vingut sense ell. Tenia en ell la Vida, i la Vida era la Llum dels homes. La Llum resplendeix en la foscor, però la foscor no ha pogut ofegar-la.

Déu envià un home que es deia Joan. Era un testimoni; vingué a donar testimoni de la Llum, perquè per ell tothom arribés a la fe. Ell mateix no era la Llum; venia només a donar-ne testimoni.

Existia el qui és la Llum veritable, la que, en venir al món, il·lumina tots els homes. Era present al món, al món que li deu l'existència, però el món no l'ha reconegut. Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit. Però a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els concedeix poder ser fills de Déu. No són nascuts per descendència de sang, ni per voler d'un pare o pel voler humà, sinó de Déu mateix. El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle, i hem contemplat la seva glòria, que li pertoca com a Fill únic del Pare ple de gràcia i de veritat.

Donant testimoni d'ell, Joan cridava: «És aquell de qui jo deia: El qui ve després de mí m'ha passat davant, perquè, abans que jo, ell ja existia». De l'abundància de la seva plenitud tots nosaltres hem rebut gràcia sobre gràcia. Perquè la Llei, Déu la donà per Moisès, però la gràcia i la veritat ens han vingut per Jesucrist.

Déu, ningú no l'ha vist mai; Déu Fill únic, que està en el si del Pare, és qui l'ha revelat.

▶ Lectura del llibre del Eclesiàstic (Sir 24,1-2.8-12)

La sabiduria se alaba a sí misma, se gloria en medio de su pueblo, abre la boca en la asamblea del Altísimo y se gloria delante de sus Potestades. En medio de su pueblo será ensalzada, y admirada en la congregación plena de los santos; recibirá alabanzas de la muchedumbre de los escogidos y será bendita entre los benditos. El Creador del universo me ordenó, el Creador estableció mi morada: «Habita en Jacob, sea Israel tu heredad.» Desde el principio, antes de los siglos, me creó, y no cesaré jamás. En la santa morada, en su presencia, ofrecí culto y en Sió me establecí; en la ciudad escogida me hizo descansar, en Jerusalén reside mi poder. Eché raíces entre un pueblo glorioso, en la porción del Señor, en su heredad, y resido en la congregación plena de los santos.

▶ Salmo responsorial (147)

R. *La Palabra se hizo carne y acampó entre nosotros.*

Glorifica al Señor, Jerusalén; / alaba a tu Dios, Sió; / que ha reforzado los cerrojos de tus puertas, / y ha bendecido a tus hijos dentro de ti. R.

Ha puesto paz en tus fronteras, / te sacia con flor de harina. / Él envía su mensaje a la tierra, / y su palabra corre veloz. R.

Anuncia su palabra a Jacob, / sus decretos y mandatos a Israel; / con ninguna nación obró así, / ni les dio a conocer sus mandatos. R.

▶ Lectura de la carta del apòstol san Pablo a los Efesios (Ef 1,3-6.15-18)

Bendito sea Dios, Padre de nuestro Señor Jesucristo, que nos ha bendecido en la persona de Cristo con toda clase de bienes espirituales y celestiales. Él nos eligió en la persona de Cristo, antes de crear el mundo, para que fuésemos santos e irreprochables ante él por el amor. Él nos ha destinado en la persona de Cristo, por pura iniciativa suya, a ser sus hijos, para que la gloria de su gracia, que tan generosamente nos ha concedido en su querido Hijo, redunde en alabanza suya.

Por eso yo, que he oído hablar de vuestra fe en el Señor Jesús y de vuestro amor a todos los santos, no ceso de dar gracias por vosotros, recordándoos en mi oración, a fin de que el Dios de nuestro Señor Jesucristo, el Padre de la gloria, os dé espíritu de sabiduría y revelación para conocerlo. Ilumine los ojos de vuestro corazón, para que

comprendáis cuál es la esperanza a la que os llama, cuál la riqueza de gloria que da en herencia a los santos.

▶ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 1,1-18)

En principio ya existía la Palabra, y la Palabra estaba junto a Dios, y la Palabra era Dios. La Palabra en el principio estaba junto a Dios. Por medio de la Palabra se hizo todo, y sin ella no se hizo nada de lo que se ha hecho. En la Palabra había vida, y la vida era la luz de los hombres. La luz brilla en la tiniebla, y la tiniebla no la recibió.

Surgió un hombre enviado por Dios, que se llamaba Juan: éste venía como testigo, para dar testimonio de la luz, para que por él todos vinieran a la fe. No era él la luz, sino testigo de la luz. La Palabra era la luz verdadera, que alumbraba a todo hombre. Al mundo vino, y en el mundo estaba; el mundo se hizo por medio de ella, y el mundo no la conoció. Vino a su casa, y los suyos no la recibieron. Pero a cuantos la recibieron, les da poder para ser hijos de Dios, si creen en su nombre. Éstos no han nacido de sangre, ni de amor carnal, ni de amor humano, sino de Dios.

Y la Palabra se hizo carne y acampó entre nosotros, y hemos contemplado su gloria: gloria propia del Hijo único del Padre, lleno de gracia y de verdad. Juan da testimonio de él y grita diciendo: «Éste es de quien dije: "El que viene detrás de mí pasa delante de mí, porque existía antes que yo".» Pues de su plenitud todos hemos recibido, gracia tras gracia. Porque la Ley se dio por medio de Moisès, la gracia y la verdad vinieron por medio de Jesucristo. A Dios nadie lo ha visto jamás: Dios Hijo único, que está en el seno del Padre, es quien lo ha dado a conocer.

Sant Pau. Icona del s. xv. Museu rus. Sant Petersburg

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

- **Dilluns** (litúrgia hores: 2a setm.): Jn 3,11-21 / Sl 99 / Jn 1,43-51.
- **dimarts**: Epifania del Senyor: Is 60,1-6 / Sl 71 / Ef 3,2-3a.5-6 / Mt 2,1-12. □ **dimecres**: 1Jn 3,22 - 4,6 / Sl 2 / Mt 4,12-17.23-25. □ **dijous**: 1Jn 4,7-10 / Sl 71 / Mc 6,34-44.
- **divendres**: 1Jn 4,11-18 / Sl 71 / Mc 6,45-52. □ **dissabte**: 1Jn 4,19 - 5,4 / Sl 71 / Lc 4,14-22a. □ **diu-menge** vinent, Baptisme del Senyor (lit. hores: 1a setm.): Is 55,1-11 / Is 12,2-6 / 1Jn 5,1-9 / Mc 1,7-11. (O bé Is 42,1-4.6-7 / Sl 28 / Ac 10,34-38).

Amb el pas dels anys ens adonem que hi veiem amb els ulls físics, però que encara hi veiem més amb els ulls de la ment, amb els ulls de l'afectivitat i amb l'obertura a la fraternitat. I és ben cert que la percepció de la realitat sempre resulta limitada i aproximada. Mai som al cap del carrer, tot i que, en la mesura que la nostra mirada esdevé més integral, hi anem veient més clar. De tota manera, tot és penúltim. Solament una mirada des del fons del nostre ésser, des de la intuïció, des de l'obertura humil al misteri, ens obre de veritat a la vida.

COMENTARI

La mirada interior

La Paraula de Déu *encarnada* dins la nostra història en la petitesa i pobresa del misteri del Nadal, il·lumina totes aquestes mirades o percepcions parcials de la realitat, de manera que, l'horitzó de la vida es va examplant amb aquesta nova llum i, tot i tocant de peus a terra, hom pot prendre una nova alenada vers l'infinit.

Com afirma el pròleg del IV Evangelí, «a Déu ningú no l'ha vist mai...». Tanmateix, també ens diu que *la Paraula (Crist), que està en el si del Pare, és qui l'ha revelat.*

Totes les mirades humanes són parcials, però quan la nostra mirada interior queda il·luminada per la llum del Crist, comencem a veure-hi més clar i, aleshores, amb aquesta llum, poc a poc, anem entenent el sentit d'estar vius, ens impliquem sincerament en l'amor als altres, especialment, als més petits i marginats i, ens obrim a la tendresa de Déu que se'ns ha regalat en la persona del Crist i que segueix fent meravelles avui per mitjà de l'acció de l'Esperit.

Ramon Prat i Pons

L'ESPERIT DE NADAL

L'esclat de l'àngel

L'àngel no manca mai en cap representació del Nadal. Dóna un esclat diví a aquell humil esdeveniment. Ens explica què ha passat en aquest discret naixement d'un infant en un pessebre. Cada dia neixen infants. I massa sovint neixen infants en condicions de pobresa similars a les de l'estable del Betlem d'aleshores. Només l'àngel submergeix aquest esdeveniment quotidià en un esclat diví.

El Nadal no és aquell temps idíl·lic que sempre enyorem, perquè ens promet un xic de l'encís de la nostra infància. Tal com ens ensenya l'escena de l'àngel a l'evangeli de Lluc, el Nadal es verifica en la nostra vida quotidiana, allí on realitzem el nostre treball, on nosaltres guardem els nostres ramats, on tenim cura del que Déu ens ha encomanat, on nosaltres, amatents i amb diligència, duem a terme allò que ens han encarregat.

Tanmateix, si vetllem com els pastors, si renunciem al somni de les nostres il·lusions, si obrim els ulls a la realitat, llavors podrem percebre també l'àngel que ens acompanya en la nostra vida quotidiana. L'àngel del Senyor vol indicar-nos dia rere dia allò que passa al nostre voltant i dins nostre. Vol mostrar-nos allò que realment és important. I és que allò que veiem per fora no ho és.

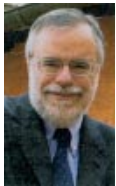
El nostre treball, les nostres relacions, les nostres preocupacions i esforços, tot això és la realitat exterior. Amb tot, al seu darrere, sempre hi resplendeix l'esclat diví. Déu ha nascut en nosaltres. Déu s'ha encarnat en la nostra història i s'ha fet solidari amb nosaltres.

Anselm Grün

(«Viure l'esperit de Nadal». Ed. Claret. Barcelona 2003)

CIVILITZACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA

Una revolució mental i de la vida

Hem de fer créixer una cultura que, del grup nacionalista, s'estengui cap a un horitzó més ampli. Sense una cultura compartida no es pot fer gairebé res en el nostre món i, sobretot, es corre un gran risc.

Naturalment, hi ha moltes cultures, però quan parlo d'una «cultura compartida» vull manifestar la consciència d'haver de conviure d'una manera responsable i de tenir interessos comuns més enllà de les diferències. Aquestes conviccions no són patrimoni de totes les classes dirigents. Per construir una cultura compartida, cal començar pels homes i les dones del nostre temps. Som davant d'un fenomen extraordinari del qual hem de prendre consciència: mai abans en la història les persones no han gaudit de tanta alfabetització com en els nostres temps. Homes i dones, doncs, són comunicadors i potencials usuaris d'idees noves i de cultura. Avui, sense ells i sense la seva participació no es pot fer res. No és una banalitat, ja que, és una constatació que emergeix en moltes situacions de crisi.

Hem de saber parlar als homes i les dones del nostre temps, és necessari saber motivar-los, involucrar-los. Tot i que són davant de grans potències econòmiques i polítiques (o atòmiques), els homes tenen més pes que abans. Algunes persones poden desestabilitzar un país. El terrorisme a molts llocs del món ho demostra. Un disseny no canalitzat per vies polítiques i pacífiques pot prendre fàcilment les vies de la rebel·lió o de la lluita armada. El «factor humà» és més decisiu en el nostre temps que en altres èpoques de la història.

Andrea Riccardi

(«Conviure». Ed. RBA Llibres. Barcelona 2007)

SANTORAL

4. ✠ Diumenge 2n després de Nadal.

Sant Rigobert, bisbe; sant Odiló, abat de Cluny (†1048); santa Isabel-Anna Seton, rel. paüla, dels Estats Units; beata Àngela de Foligno, rel. terciària franciscana; santa Genoveva Torres, vg.

5. Dilluns. Sant Telèsfor, papa (grec, 125-136) i mr.; sant Simeó Estilita (388-459), monjo siríac; santa Emiliàna, vg.; sant Joan-Nepomucè Newman, bisbe (redemptorista); beat Dídac Josep de Cadis, prev. caputxí; sant Carles de Sant Andreu, rel. passionista.

6. ✠ Dimarts. Epifania del Senyor. Diada dels sants Reis o mags d'Orient: Melcior, Gaspar i Baltasar, i també Adoració (dels Reis, o Dora); sant Melani, bisbe; sant Nilamó; santa Macra, vg. i mr.

7. Dimecres. Sant Ramon de Penyafort (†1275), prev. dominicà, del Penedès, patró dels juristes i canonistes; sant Julià de Toledo, bisbe; santa Virgínia, mr.; sant Crispí, bisbe; sant Tell, abat.

8. Dijous. Sant Apol·linar, bisbe; sant Severí, abat; santa Gúdula (†712), vg., a Brussel·les; sant Pere Tomàs, bisbe (carmelità).

9. Divendres. Sant Eulogi de Còrdova, prev. i mr. (859) mossàrab; sants Julià i Basilissa, esposos mrs.; sant Andreu Corsini, bisbe (carmelità); santa Marciana, vg. i mr.

10. Dissabte. Sant Agató, papa (sicilià, 678-681); sant Pere Ursèol, monjo de Sant Miquel de Cuixà; beat Gregori X, papa (1271-1276).

ENVIADO AL MUNDO

Pablo en Atenas

Mosaico del ábside de la Basílica de San Pablo Extramuros, Roma

Hoy día se viaja del norte al Sur de Grecia bordeando el Monte Olimpo y recordando el paso de las Termópilas. En tiempo de Pablo era mejor ir por mar. Por mar se atrevió el apóstol a llegar solo hasta Atenas, lo cual hizo más fuerte el impacto de un paganismo todavía muy vivo, expresado en monumentos de belleza apabullante.

La misma ciudad había vivido el testimonio de Sócrates (condenado por el Areópago), el encanto de Platón y el rigor dialéctico de Aristóteles: los tres la habrían conducido al culto de un Dios único y a la reprobación de todos los demás dioses como pura falsedad. Pero los atenienses no dieron ese paso. El Dios de los filósofos vino a ser un «dios desconocido» ante el que se pasaba de largo.

Pablo no renunció a predicar en Atenas y no dejó de obtener algún fruto: se recuerda a un cierto Dionisio Areopagita, cierta Dámaris más algunos colaboradores suyos que recordará como «primicia de Acaya». De todos modos, el éxito no debió de ser total: según parece, no escribió ninguna carta a los atenienses como la escribió a los galatas, filipenses, tesalonicenses y corintios.

Es que los mismos filósofos que hubieran podido conducir a los atenienses al culto de un Dios único, les cerraban el paso a la fe en la resurrección: tenían un alto concepto del espíritu y un bajo concepto del cuerpo; entendían que la muerte podía ser una liberación de la cárcel del cuerpo. Pero «resucitar», volver a la cárcel del cuerpo, les parecía un absurdo total. Y Pablo les anunciaba que el Dios de los judíos había tenido aquel mal gusto con alguien que había muerto en una cruz, con la más ignominiosa de las muertes.

Es puro milagro si alguien se convirtió.

Jordi Sánchez Bosch

ENTREVISTA

▶ RAMON CUELLO

Fe, ciència i art

Amb motiu del congrés internacional sobre donació d'òrgans que va organitzar la Federació Internacional d'Associacions Mèdiques Catòliques (FIAMC) a Roma, el proppassat mes de novembre, l'escultor Ramon Cuello va fer ofrena al Sant Pare de l'obra *Solament Déu dóna la vida*, encarregada per la FIAMC. Cavaller de l'Orde del Sant Sepulcre de Jerusalem, l'artista barceloní està realitzant les escultures de la Mare de Déu i de sant Josep, que aniran ubicades al transepte de la façana de La Passió i del Naixement, respectivament, del Temple de la Sagrada Família. La trobada del 7 de novembre amb el Sant Pare va canviar la vida de Ramon Cuello.

La trobada amb Benet XVI la recordarà tota la vida...

Déu només em dóna premis! Ens va rebre a la Sala Clementina i el primer que li vaig dir va ser: Santíssim Pare, que Déu el beneeixi! Quan Mons. Rino Fisichella va dir el meu nom em vaig emocionar. Vàrem tenir una conversa intensa: el Papa mirava l'obra i m'escoltava atentament. Em va preguntar si una mà era la de Déu i li vaig dir que no, que era la de la mort. Li vaig raonar i ell em va entendre com a bon teòleg. L'escultura està feta amb molt d'amor, però l'acte no l'esperava. Va ser un regal de Déu, un premi a molts anys de treball. Arran de la trobada em va quedar el desig de plasmar-li un bust; només necessitaria estar uns minuts amb ell...

Com descriuria l'escultura?

El nom és *Solament Déu dóna la vida*. És un cant a la fe i a l'esperança, a la vida i al més enllà. És una obra en bronze d'1,10 m., exceptuant el que representen les cèl·lules dendrites —del cor—, que són fetes amb esmalts i que envolten el cor, com si fossin l'aurèola, els estels. Les mans estan col·locades formant un triangle perfecte, amb el cor al centre, com si fos la simbologia de la Santíssima Trinitat. Hi ha una creu i uns raigs divins, les virtuts i les dendrites, i una mà en direcció vertical que simbolitza la mort.

Per què la seva obra ha estat tan lligada a la fe i a la bellesa?

La bellesa és un reflex de la fe. Un cos bonic és un reflex de la bondat divina, del Creador. Em sento molt còmode reflectint el que pugui emanar de la bondat de sants i santes: la pau, l'amor... Vaig tenir l'ocasió de dialogar amb Joan XXIII, el vaig «modelar» i «roman» a l'església de Santa Eulàlia d'Esparreguera. He fet moltes imatges de sants i santes en les quals hi he plasmat la meua fe.

Òscar Bardají i Martí

AGENDA

CRÒNICA

El bisbe Agustí presideix el primer funeral després de l'accident a Gavà. El passat 6 de desembre tingué lloc el funeral per la primera víctima de l'explosió de gas al barri de Can Espinós de Gavà. El bisbe Agustí celebrà les exèquies al tanatori de la Ronda de Dalt de Barcelona, compartint amb els familiars i veïns aquests moments de dolor.

Vetlla de la Immaculada.

Es va celebrar el passat 7 de desembre a partir de les 22 h a la Basílica de la Mare de Déu de la Mercè de Barcelona, amb la presència dels tres bisbes de la Província Eclesiàstica de Barcelona i amb un bon nombre de joves i adults. El lema de la trobada era: «Feu el que Ell us digui» i estava orientada a la figura de Maria en el fragment evangèlic de les noces de Canà. El bisbe Agustí va enriquir la pregària amb una reflexió sobre la mirada de Maria a la realitat que l'envoltava. Finalment, tots els presents van poder compartir galetes i moscatell a la plaça de la Mercè.

IV Simposi Teològic Ecumènic. De l'1 al 3 de desembre passats va tenir lloc aquesta trobada d'estudi, organitzada per la Delegació d'Ecumenisme de l'Arquebisbat de Barcelona, la FTC i la Fundació Balmesiana, a l'aula Magna de la FTC. Es va aprofundir sobre el baptisme i la confirmació a les diferents esglésies. Els ponents van presentar la concepció i la pràctica d'aquests sacraments a les respectives tradicions. Entre els participants, hi havia alguns delegats diocesans d'ecume-

ESGLÉSIA DIOCESANA

Carta Pastoral del bisbe Agustí davant la crisi econòmica. Amb data del 6 de desembre, el bisbe de Sant Feliu de Llobregat ha enviat una carta a tots els cristians de la diòcesi i a tothom que vulgui escoltar, referida a la crisi econòmica que estem vivint. En les seves paraules, el bisbe Agustí recull el treball de reflexió i aportacions de l'equip diocesà de pastoral obrera i profunditza sobre les causes i efectes de la crisi. Aquesta carta està a disposició de tothom al web del bisbat www.bisbatsantfeliu.org.

nisme de diverses diòcesis espanyoles.

Sortida de l'Arxiprestat de Piera-Capellades. El passat 6 de desembre, com ja és tradició, els feligresos de l'arxiprestat van organitzar aquesta sortida. Enguany, amb un centenar de participants, va consistir en una excursió a les mines de Cercs (Berguedà). Després del dinar de germanor, van concloure la diada amb l'eucaristia al Santuari de Lourdes de la Nou, concelebrada per l'arxiprest, Mn. Ramon M. Bosch, i Mn. Adolf Pujol, de la parròquia de Santa Maria de Capellades.

VISITA PASTORAL

Sant Vicenç dels Horts: Trobada amb els responsables de centres educatius i professors de religió. Va tenir lloc el passat 4 de desembre als Salesians de Sant Vicenç dels Horts. Hi havia mestres i professors de religió que viuen o treballen a l'arxiprestat i els titulars i altres representants de les quatre escoles cristianes presents a Vallirana i Sant Vicenç. El bisbe Agustí i el delegat d'ensenyament, Mn. Francesc Tirado, van compartir amb ells orientacions i valoracions sobre l'ensenyament en general i el de la religió catòlica en particular.

AGENDA

Epifania, dia dels missioners diocesans. El 6 de gener, dia de la Manifestació del Senyor a totes les nacions, es demana una pregària per aquells que donen testimoni de la fe i treballen per l'evangelització en països llunyans. De la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat han sortit 30 missioners: 21 a l'Amèrica, 8 a l'Àfrica i 1 a l'Àsia; també hi ha 7 famílies que treballen a les missions i altres que es preparen per a marxar. Des de la Delegació de Missions, en aquest any de sant Pau, es vol fer present que tots som enviats a ser testimonis de l'Evangeli.

Jornada del clergat de la Província Eclesiàstica de Barcelona. 5 de gener, 10 h. Els preveres i diaques de la PEB són convocats per a aquesta jornada de reflexió, pregària i comunió al Seminari Conciliar de Barcelona. Hi intervindran la Gna. Núria Cal-

dach-Benages, missionera filla de la Sagrada Família de Natzaret i professora de la Universitat Gregoriana de Roma, i Mn. Salvador Pié-Ninot, professor de la FTC i de la mateixa universitat de Roma, tots dos teòlegs experts del Sínode episcopal sobre la Paraula de Déu de l'octubre passat.

FORMACIÓ

Espai vocacional al Seminari. El Seminari Conciliar organitza al llarg de l'any uns moments de presentació de la vocació sacerdotal, amb testimonis, estones d'oració i aproximació a la realitat del seminari, per tal que els joves interessats puguin conèixer de prop què significa seguir a Jesús en aquest camí. El proper espai vocacional serà dissabte 17 de gener, de 10.30 a 15 h. El calendari per a tot el curs es pot consultar a www.bisbatsantfeliu.org.

Taller de Doctrina Social de l'Església. Dimarts i dijous, del 13 de gener al 19 de març, de 15 a 17 h. La UIC organitza aquest curs, impartit pel Dr. Joan Costa per conèixer els principis bàsics de la DSE i ser capaç de formular judicis morals sobre tot allò que es refereix a la dimensió social de la vida humana. Facultat de Ciències Econòmiques i Socials de la UIC, c/ Immaculada 22, Barcelona, tel. 932 541 800. Inscripcions en línia www.uic.es/dse.

PUBLICACIONS I WEB

Nova pàgina web de les parròquies de Vilafranca. Amb el primer diumenge d'Advent, les parròquies de Vilafranca van inaugurar la seva web www.parroquiesdevilafranca.org. Pre-tén acostar la realitat de les parròquies a tothom, donant a conèixer la distribució parroquial, els diversos grups que en formen part i d'altres informacions relacionades. Vol ser una eina d'informació útil per a tot aquell que desitgi conèixer una mica més la parròquia i tot el que representa.

ECO DE LA PALABRA

La liturgia catòlica

Cerca de la solemnidad de Epifanía conviene recordar que nuestra liturgia es también «epifanía» o manifestación de la Iglesia. No lo es en el sentido de que en la liturgia la Iglesia se manifiesta simplemente a sí misma, sino, más bien, en el sentido de que manifiesta el Espíritu de Jesucristo que habita en ella. Por eso decimos que la liturgia, como la Iglesia y el Espíritu, es católica, es decir, una y universal.

Como siempre pasa en las cosas del Espíritu, esta afirmación se entiende más viviendo lo que significa, que no explicándola con razonamientos.

Hay una experiencia privilegiada, donde se vive este misterio, que es en las misas internacionales: en ellas aparece la Iglesia en todo su esplendor católico. Sin embargo, en realidad todas y cada una de las misas son «internacionales», y no es preciso esperar un acontecimiento espectacular para vivir la riqueza de la catolicidad en la liturgia. Hace años tuve que hacer un viaje, de un mes de duración, acompañando a un obispo por varios países de América del Sur. El objetivo del viaje era visitar los misio-

neros de la diócesis que trabajaban allí, sus comunidades y sus ambientes. El resultado fue bastante positivo en muchos aspectos y por muchas razones. Una de ellas, quizá de las más llamativas, era la maravillosa experiencia de Iglesia que viví rezando y celebrando la Eucaristía. Una experiencia que venía favorecida por la unidad de la lengua, pero que iba mucho más allá. ¿No es maravilloso ir celebrando la Eucaristía, única y siempre la misma, al mismo tiempo que diferente y plural según la historia, la vida y la cultura de los fieles? ¿No es una gracia no sentirte nunca extraño o extranjero en ningún lugar, donde la comunidad escucha la misma Palabra, realiza los mismos gestos esenciales, reza el mismo Padre Nuestro o proclama el mismo Credo? ¿Y cómo la misma oración, el mismo gesto, las mismas palabras, arraigan en la vida íntima y concreta de las personas, que, por su parte, aportan su propio tono, su propio color, su acento, según su vida y su cultura?

Eso sólo lo puede realizar el Espíritu de Jesucristo. Sólo Él puede hacer que nada de mi hermano, diferente a mí, me resulte extraño.

—En la liturgia la Iglesia se expresa a sí misma, manifiesta aquello que es.

—La Iglesia, en su corazón y esencia, es la comunión católica en el Espíritu de amor de Jesucristo.

—Reto y compromiso de los cristianos es mirar de ajustar cada día, cada celebración, la vida de la comunidad al ser genuino de la Iglesia y a su manifestación, tal como establece la liturgia.

Por eso la liturgia es para nosotros toda una osadía, pues no acabamos de vivir totalmente aquello que somos y manifestamos. No obstante, el misterio vive realmente en nosotros, mezclado con nuestras imperfecciones, al mismo tiempo que nos dice cada día: «seas lo que celebras», o mejor, «seas lo que celebro en ti».

† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat